

Utbildningsinspektion i Stålvallaskolan, förskoleklass och grundskola årskurserna 1–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	5
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Stålvallaskolan den 25 januari och den 6 februari 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion) Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Filipstads kommun och Stålvallaskolan dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Stålvallaskolan intervjuades rektorn, biträdande rektor, lärare, elevhälsan och representanter för elever från de flesta årskurser. Föräldrar med barn i skolan har intervjuats. Inspektörerna besökte lektioner i de alla årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Stålvallaskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	17
Förskoleklass	14
Grundskola	162

Utbildningen vid Stålvallaskolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–9. Vid skolan finns även förskolverksamhet och skolbarnsomsorg. Stålvallaskolan består av två separata skolbyggnader, den norra och den södra skolan. I södra skolan finns förskolan Villekulla och lektionssalar för undervisning i en förskoleklass och i klasser för grundskolans årskurser 1–6. I norra skolan äger undervisning rum för grundskolans årskurser 7–9. I den norra skolan finns lektionssalar för hem- och konsumentkunskap, slöjd, teknik, musik och bild. Matsalen är gemensam för alla elever på skolan och den är förlagd till en byggnad mellan den södra och den norra skolan. Stålvallaskolans administration ligger i den södra skolan, där biträdande rektor har sitt tjänsterum. Skolan har fått sitt namn efter Stålvallen, som är idrottsplan med historiska anor, en idrottsplan där bl.a. bruksanställda utövade olika idrotter. Skolan har tillgång till Lesjöfors idrotts-hall, där undervisning i idrott och hälsa äger rum. Idrottshallen ligger i direkt anslutning till skolan. Stålvallaskolan ligger ganska centralt i en vacker sluttning mot älv och stora vägen i det gamla bruksamhället Lesjöfors. Undervisningen är i huvudsak organiserad i två arbetslag, det södra och det norra. Stålvallaskolan arbetar, enligt beslut i skol- och utbildningsnämnden, med inriktning på hälsa och livsstil, läsåren 2004/05 och 2005/06.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Stålvallaskolan av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Utbildningen vid Stålvallaskolan bedrivs i enlighet med nationella bestämmelser. Detta gäller i första hand verksamheterna i förskoleklass och i grundskolans lägre årskurser. Eleverna vid Stålvallaskolan har tillgång till ändamålsenliga lokaler i bl.a. estetiska ämnen samt idrott och hälsa. Skolan har goda förutsättningar att utveckla elevernas känsla för natur och miljö som kan ge inspiration till kreativa utelekar och bidra till en hälsofrämjande utveckling. Eleverna når inte fullt ut kunskaper i linje med de nationella riktlinjerna. Skolan behöver göra en djupare analys av måluppfyllelsen avseende resultaten i de nationella proven i svenska, engelska och matematik i årskurs 5 och årskurs 9. Skolan bör också göra en analys av resultaten i naturorienterande och samhällsorienterande ämnen i årskurs 9.

Elevinflytandet behöver utvecklas i flera klasser. Skolan bör arbeta för att öka elevernas kännedom om läroplanens mål. Tolkning och bearbetning av målen i de nationella kursplanerna i de flesta ämnen behöver utvecklas.

Undervisningen måste i högre grad anpassas till varje enskild elevs förutsättningar och behov.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan kvalitetsredovisning uppfyller inte författningarnas krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör analysera resultaten på nationella proven i årskurs 5 läsår 2004/05 och 2005/06.
- Skolan bör analysera resultaten i årskurs 9 år 2005 och 2006 samt analysera varför flickorna gjorde mycket bättre resultat än pojkarna.
- Skolan bör utveckla former för hur lärare och elever skall behandla frågor av gemensamt intresse för klassen och skolan.
- Skolan bör arbeta med att utveckla elevernas rätt till inflytande såväl i undervisningen som i skolans verksamhet i stort.
- Skolan bör arbeta med att eleverna får kännedom om målen i läroplanen.
- Skolan bör utveckla undervisningen i enlighet med läroplanens riktlinjer så att eleverna på ett tydligare sätt utvecklar nyfikenhet och lust att lära.
- Skolan bör finna gemensamma mötesformer för lärarna för att utveckla hur undervisningen skall bedrivas och utvecklas i ett 6–16 års perspektiv.
- Skolan bör utveckla åtgärdsprogrammen så att det tydligt framgår vilka insatser skolan skall göra för att ge elev särskilt stöd.
- Skolan bör tillse att föräldrar skall ges möjlighet att delta i utarbetandet av åtgärdsprogram.
- Skolan bör utveckla arbetet med betyg och bedömning.
- Skolorna bör utvärdera och följa upp kunskapsutvecklingen i samtliga ämnen.
- Skolan bör säkerställa att eleverna har tillgång till fungerande IT-utrustning.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen de nationella kursplanerna.

Kunskapsresultat

Det arbete som äger rum på Stålvallaskolan skall syfta till att åstadkomma resultat, i form av kunskaper och färdigheter hos eleverna så att de utvecklas till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar, allt i enlighet med de nationella mål som staten ställt upp.

Resultaten av de nationella proven i årskurs 5 finns redovisade i bilaga till kvalitetsredovisningen för läsåren 2004/05 och 2005/06. Inspektörerna noterar vid granskning av resultaten av de nationella proven i årskurs 5 att 18–20 elever deltog i de nationella proven. Läsåret 2004/05 nådde inte hälften av eleverna målen i engelska. I matematik nådde något mer än hälften målen och drygt två tredjedelar av eleverna nådde målen i svenska. Läsåret 2005/06 nådde de flesta elever målen i svenska. Samma läsår nådde flertalet elever målen i matematik och engelska. I övriga ämnen har lärarna ingen systematisk dokumentation av

hur elevernas kunskaper utvecklas och inte heller om målen har uppnåtts i andra ämnen än svenska, engelska, matematik och bild.

Av resultaten från de nationella proven läsåret 2005/2006 att döma nådde flickorna bättre resultat än pojkarna. Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera resultaten på de nationella proven i årskurs 5 läsåren 2004/05 och 2005/06 för att vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen.

Läsåret 2005/06 deltog 23–24 elever i årskurs 9 i de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik. 80 procent av eleverna nådde målen i svenska. I ämnet matematik nådde 67 procent målen medan andelen elever som nådde målen i engelska var 76 procent. Meritvärdet¹ för elever i årskurs 9 på Stålvallaskolan avseende betyg var enligt Skolverkets statistik 2005 och 2006 under kommun- och riksgenomsnittet. Enligt statistik i bilaga till kvalitetsredovisningen år 2006 hade 72 procent av eleverna på Stålvallaskolan behörighet till nationellt program till gymnasieskolan, vilket var under kommun- och riksgenomsnitt, enligt Skolverkets statistik. Flickorna fick klart högre meritvärde än pojkarna både 2005 och 2006, enligt Skolverkets statistik. 2005 och 2006 nådde alla elever inte målen i ett flertal ämnen. Alla elever nådde 2005 och 2006 målen i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, musik och slöjd. Inspektörerna bedömer att skolan bör analysera resultaten i årskurs 9 för att vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen samt även analysera varför flickorna har högre meritvärde än pojkarna.

Normer och värden

I läroplanen anges att skolan skall sträva mot att varje elev visar respekt och omsorg om närmiljön. Varje elev skall känna trygghet och lära sig ta hänsyn och visa respekt i samspel med andra.

I skolans lokala arbetsplan beskrivs hur skolan arbetar med normer och värden. Övergripande mål för arbetet är att ingen på skolan skall känna sig kränkt. I arbetsplanen finns exempel på metoder som skolan skall arbeta med för att för att förebygga att elever känner sig kränkta. Arbetet med etik och värdegrundsfrågor utvärderas varje termin både på mentorsträffar och vid utvecklingssamtal. Kvalitetsredovisningen för 2005/06 finns uppgifter om vilka mål skolan har uppnått i arbetet. I en enkät till elever i årskurs 7–9 svarar 48 av 56 elever att de alltid har någon att vara tillsammans med.

Inspektörerna noterar att elever på skolan ser trygga och vänliga ut. Det finns en social gemenskap där relationerna mellan elever och vuxna känns äkta. Elever och vuxna i skolan har goda förutsättningar att förstå varandra eftersom elever från förskoleklass t.o.m. årskurs nio kan umgås på både raster och i skolmatsal, trots att eleverna i huvudsak går i skilda skolhus.

Skolans förening, STUFF, (Stålvallaskolans Ungdom för fred) har sedan många år tillbaka varit engagerad i freds- och solidaritetsarbete. Inspektörerna bedömer att resultatet av skolans arbete med normer och värden är gott.

¹ Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15 och MVG=20). Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet beräknas för de elever som fått betyg i minst ett ämne. Elevernas sammanlagda poäng divideras med antal elever som fått betyg i minst ett ämne.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skollledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt läroplanen skall eleverna ges ansvar och ha inflytande på undervisning och verksamhet för att kunna påverka och vara delaktiga. På Stålvallaskolan säger några representanter för eleverna att "klassrådet är segt" och att det genomförs när det "är något viktigt på gång". Eleverna uppger att det inte förekommer klassråd i årskurs 8. Vid samtal med lärarrepresentanterna säger de att de ofta tar upp eventuella problem i de sammanhang de dyker upp. Det finns inga anvisningar i den lokala arbetsplanen hur lärare och elever avser att arbeta med frågor som är av gemensamt intresse för eleverna. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla hur lärare tillsammans med eleverna skall behandla frågor av gemensamt intresse för klassen och skolan.

Skolan skall för eleverna klargöra utbildningens mål och innehåll liksom vilka rättigheter och skyldigheter de har. Vid lektionsbesök uppfattar inspektörerna att eleverna är relativt motiverade och delaktiga i undervisningen. Några elever uppger att de inte har det inflytande som de önskar att de skulle ha. Eleverna säger att läraren bestämmer vad eleverna skall göra på lektionerna. Vid intervjuer med lärarna säger de att de skulle kunna utveckla arbetet med elevernas inflytande på lektionerna. Vid de klassrumsbesök som inspektörerna gör framträder bilden av att lärandet är styrt av läraren, läroboken eller av stenciler. Lärarna uppger i intervju att de av erfarenhet vet att eleverna inte är så motiverade och inte så engagerade i att exempelvis diskutera hur lektionerna skall läggas upp. Inte heller är eleverna så intresserade av vilka metoder klassen skall arbeta med för att uppnå de mål som lärare och elever har enats om att arbeta med, uppger lärarna för de äldre eleverna. Det finns inget angivet i den lokala arbetsplanen om hur skolan avser arbeta för att eleverna skall ha inflytande i undervisningen. Lärarna uppger att de skulle vara tacksamma om eleverna visat mer vilja till att vara delaktiga i undervisningen. Skolan har inte på något systematiskt sätt gjort några bedömningar av elevernas möjligheter till ansvar och inflytande. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta med att utveckla elevernas intresse för och rätt till inflytande såväl i undervisningen som i skolans verksamhet i stort.

Vid lektionsbesöken ser inspektörerna att det i många av klassrummen finns kursplanemål uppsatta. Eleverna uppger emellertid i två olika intervjuer att de inte har kännedom om målen i respektive ämne.

I intervjuer med lärarna på norra skolan säger de att de uppfattar att skolan inte "är så våldsamt bra på detta att tydliggöra mål i läroplaner och kursplaner". Inspektörerna vill påpeka vikten av att eleverna har god kännedom om målen i kursplanerna. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta med att eleverna får kännedom om målen i läroplanen.

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshin-

der och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen/huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år. Se vidare Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2007:7).

Skolan har vid inspektionstillfället en likabehandlingsplan som tagits fram i skolområde 2 utifrån en central förlaga. I praktiken innebär detta att skolornas likabehandlingsplaner inte skiljer sig från varandra. I skolans likabehandlingsplan kan inte de olika verksamheterna skiljas ut och det går inte i planen se att skolans specifika förutsättningar har tagits tillvara. Exempelvis har Ferlinskolan och Stålvallaskolan helt olika förutsättningar vilket inte kan utläsas av de åtgärder eller insatser som finns i skolornas likabehandlingsplaner. Varken skolans elever eller föräldrarna till skolans elever har varit med och tagit fram likabehandlingsplanen. Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte lagens krav, enligt inspektörernas bedömning, vilket måste åtgärdas. Se vidare kommunrapporten.

Skolan har ordningsregler. Vid intervjuer med eleverna råder det osäkerhet om de fått vara med vid utformandet av dessa regler. Eleverna säger att det nog är lärarna och rektorerna som utformat ordningsreglerna. Lärarna säger i intervju att de anser det konstigt att eleverna har känslan av att inte vara delaktiga i hur reglerna utformats. Inspektörerna vill uppmärksamma skolorna på att det fr.o.m. den 1 juli 2006 införts förändringar i skolformsförordningarna när det gäller ordningsregler i skolan. Rektorn har ansvar för att det finns ordningsregler för varje skola och att ordningsreglerna utarbetas och följs upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Det är viktigt att alla känner sig involverade i arbetet med att utforma dessa ordningsregler, så att alla kan känna sig solidariska med de överenskommelser som görs.

Organisation och arbetssätt i undervisningen

Skolan är organiserad i klasser med 12 till 24 elever i varje klass. Klasserna är organiserade i två lag, det södra, som består av klasser från förskoleklass till årskurs 6 och det norra med årskurserna 7–9. Lektionsbesöken som inspektörerna gör i förskoleklassen visar att arbetssätten i förskoleklassen är anpassat till barnens ålder och mognad.

Inspektörerna noterar att eleverna vid de flesta lektionsbesöken fullgör de uppgifter som de blivit förelagda av läraren. Eleverna arbetar ofta i läroböcker med därtill hörande arbets- och frågeuppgifter. Läraren leder undervisningen och samtalar med eleverna på ett förtroendeingivande sätt. Det förekommer endast i ringa grad, enligt inspektörernas noteringar, att undervisningen utgår från elevernas frågor eller från problem som finns i samhället. Undersökande arbetssätt är inte så vanligt förekommande. Det finns inga anvisningar i den lokala arbetsplanen hur arbetssätt och undervisning skall främja utvecklingen av de färdigheter som uttrycks i läroplan och kursplaner. Vid intervjuer som inspektörerna har med eleverna kunde de inte ge några synpunkter eller uppfattningar om hur intresseväckande de tycker att undervisningen bedrivs på skolan. Någon sammanställning och analys av hur eleverna uppfattar undervisningen på skolan har inte gjorts. Enligt målen i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, försko-

leklassen och fritidshemmet Lpo94 skall undervisningen i skolan utveckla nyfikenhet och lust att lära och eleverna skall utvecklas efter sina förutsättningar. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla undervisningen i enlighet med läroplanens riktlinjer t.ex. att eleverna på ett tydligare sätt utvecklar nyfikenhet och lust att lära.

Inspektörernas intryck, efter intervjuer med lärare och skolledning är att det på Stålvallaskolan saknas en gemensam syn på lärandet. Inspektörerna bedömer att lärarna behöver diskutera läroplanens mål och riktlinjer för att utveckla undervisningen och därmed öka höja måluppfyllelsen. Inspektörerna bedömer också att Stålvallaskolan generellt uppfattas som ”två skolor i skolan” - den södra och den norra och att skolan behöver finna gemensamma mötesformer för hur undervisningen skall bedrivas och utvecklas i ett 6– 16 års perspektiv.

Individanpassning och stöd

Enligt skolförfattningarna skall särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet. Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner, SKOLFS 2006:10.

Enligt kvalitetsredovisningen 2005/06 följer man på klasskonferenser kontinuerligt upp de elever som inte uppnår målen. Av kvalitetsredovisningen framgår vidare att lärarna kommer att utveckla arbetet med IUP (individuella utvecklingsplaner) under ”kommande läsår”. Det finns också en frågemall som skall användas vid mentorssamtal. Inspektörerna har tagit del av ”IUP-underlag F-6” som arbetats fram av lärarna i ämnena svenska, engelska och matematik. Utvecklingssamtal hålls på skolan med de individuella utvecklingsplanerna som grund. Inspektörerna har haft möjlighet att ta del av två upprättade IUP dokument i årskurs 9. Inspektörerna bedömer att eleverna på Stålvallaskolan har individuella studieplaner.

Skolan har, tillsammans med Ferlinskolan, en arbetsplan med rutiner för elevvårdsarbete. Skolan har också dokument av översiktlig karaktär när elever kan undervisas i liten grupp eller i specialundervisning. Det finns på skolan en liten undervisningsgrupp för elever i årskurserna 1–6 med 3–4 elever. En lärarassistent svarar för den lilla gruppens arbete. Det är inspektörerna bedömning att skolan bör tillförsäkra sig att eleverna i den lilla gruppen har tillgång till lärare med specialpedagogisk kompetens.

Under inspektionen framkommer att föräldrar inte alltid är närvarande när åtgärdsprogram upprättas. Det finns åtgärdsprogram upprättat för eleven, men föräldrarna har inte varit delaktiga då åtgärdsprogrammet upprättades. Inspektörerna bedömer att elevens föräldrar skall ges möjlighet att delta i utarbetandet av åtgärdsprogram. Det upprättade åtgärdsprogrammet saknar uppgifter om vilka insatser eleven kommer att få av skolan för att nå godkända resultat. Åtgärdsprogrammet innehåller i huvudsak uppgifter vad eleven skall göra tillsammans med läraren. Inspektörerna har tagit del av ytterligare åtgärdsprogram. Det framgår inte heller av dessa vilka insatser eleven behöver för att uppnå de mål som eleven har svårt att uppnå och inte heller vilka insatser skolan avser att

göra för eleverna. Det är inspektörernas bedömning att åtgärdsprogrammen bör innehålla uppgifter om elevens behov och en beskrivning av de insatser som skolan skall göra. Vid intervjuer med lärarna, särskilt de som undervisar de lägre årskurserna framgår, att de har rutiner att tidigt upptäcka och arbeta med elever i behov av särskilda stödsatser.

På skolan finns elevvårdsteam bestående av rektorn, bitr. rektorn, två lärarlagsledare, kurator och skolsköterska. I samtal med några av företrädarna i teamet beklagar man att skolan saknar specialpedagogisk kompetens.

Utvärdering av lärandet och bedömning och betygssättning

Vid inspektionen ser inspektörerna inga tillfällen då eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt lärande. Avstämning av elevernas utveckling görs framför allt i samband med utvecklingssamtal. Inför utvecklingssamtalet har ansvarig lärare hämtat information från alla undervisande lärare. Till stöd för att ge information om elevens kunskapsutveckling använder, som tidigare nämnts, lärarna "IUP-underlag F-6" i svenska, engelska och matematik. Enligt kvalitetsredovisningen 2005/06 har lärarna diskuterat resultat från DLS prov (Diagnostiskt läs och skrivprov) för årskurs 2 och årskurs 4 och gjort jämförelse mellan år 2001 och år 2006. Inspektörerna bedömer att skolan arbetar så att eleverna och föräldrar delges vilka mål eleverna har nått. Inspektörerna har tagit del av lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna i några ämnen på skolan. Skolans lokala kursplan i ämnet bild redovisar hur eleverna från årskurs 1 till 9 kan arbeta för att uppnå kursplanernas olika mål. I denna arbetsplan finns också angivet vilka kunskaper och färdigheter som eleven i årskurs 8 t.o.m. årskurs 9 kommer att bedömas efter för att få ett visst betyg.

I intervjuer med lärarna som undervisar i årskurserna 7–9, säger lärarna att de försöker samverka med varandra. Det finns dock enligt lärarna problem med att uppnå en likvärdig betygsättning eftersom elevantalet är så litet och antalet lärare på skolan inte är så många. Den enskilde läraren, som oftast är ensam lärare i ämnet, har rent praktiskt inte möjlighet att samråda med ämneskollegor. Arbetet med att ha samverkan i betygsfrågor har påbörjats med Ferlinskolan. Lärarna menar emellertid att det varit svårt att få fungerande samverkan eftersom Stålvallaskolan ligger 3,5 mil från Ferlinskolan. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla arbetet med betyg och bedömning.

Kvalitets- och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning skall bl.a. varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningarna skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen skall även verksamhetens förutsättningar och arbetet i verksamheten redovisas.

Stålvallaskolans mål för verksamheten läsåret 2006/07 finns i den lokala arbetsplanen. Arbetsplanen omfattar hela verksamheten, förskoleklass och årskurserna 1–9.

Det finns kvalitetsredovisningar upprättade för 2004/05 och för 2005/06 för verksamheterna F–9. I dessa finns redogörelser utifrån ett antal utvecklingsområden t.ex. måluppfyllelse och resultat, hälsa och livsstil, som skolan de senaste åren har haft som ett utvecklingsområde. I den senaste kvalitetsredovisningen finns kortfattade analyser och bedömning av resultat samt åtgärder för fortsatt

utveckling. Skolans kvalitetsredovisning uppfattas av både rektorn och biträdande rektor som ett verktyg för att förbättra verksamheten. Lärarna svarar inte lika tydligt på frågan om de uppfattar kvalitetsredovisningen som verktyg för att förbättra verksamheten. Lärarna i årskurserna 1–6 säger att man försöker utveckla skolans kvalitetsarbete genom att bl.a. ha enkäter ställda till elever och föräldrar för att få vetskap om hur skolan arbetar för att öka måluppfyllelsen. Lärarna i årskurserna 7–9 säger i intervjuer att de troligen på ett tydligare sätt skulle kunna vara mer delaktiga i att utarbeta kvalitetsredovisningen.

En kvalitetsredovisning skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för att öka måluppfyllelsen. Stålvallaskolans kvalitetsredovisning anger ett antal uppsatta mål, följt av en rubrik *”Resultat i relation till uppsatta mål för området...”*. Under dessa rubriker finns sedan ett antal uppräknade vidtagna åtgärder, i princip hämtade från den lokala arbetsplanen, men nästan inget alls om måluppfyllelse. Eftersom inte graden av måluppfyllelse finns redovisad, finns inte heller några åtgärder för ökad måluppfyllelse redovisade. Inspektörerna bedömer att Stålvallaskolans kvalitetsredovisning inte uppfyller författningarnas krav och att den därför måste förbättras inom ovanstående områden. Inspektörerna vill påpeka vikten av att både personalen, föräldrarna och eleverna ges möjlighet till att vara delaktiga i arbetet med att upprätta kvalitetsredovisningar.

Ledning och intern kommunikation

Enligt skolförfattningarna skall det för skolans ledning finnas en rektor som genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt. Rektor skall dessutom hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. För ledningen av skolan finns en rektor. Rektor är ansvarig för skolorna i inom ”skolområde 2” vilket består av Stålvallaskolan och Ferlinskolan. På Stålvallaskolan består skolans ledningsgrupp av rektorn och biträdande rektor. Rektor har utbildning som kemiingenjör, ämneslärare på gymnasienivå i bl. a. kemi, biologi och matematik. Biträdande rektor har lågstadielärarexamen. Enligt rektor förbereder biträdande rektor många ärenden t.ex. om elev skall ha särskilt stöd. Rektor uppger vidare att biträdande rektor svarar för att verksamheten äger rum enligt styrdokumentens intentioner. Biträdande rektor upprättar kvalitetsredovisning. Rektor tjänstgör en dag i veckan på Stålvallaskolan. Rektor skall påbörja den statliga rektorsutbildningen mars 2007 och biträdande rektor har deltagit i den statliga rektorsutbildningen. Vid intervjuer med lärarna ansåg de att rektor och biträdande rektor inte helt har förtrogenhet med verksamheten. Av eleverna hade några klart för sig vem som var deras rektor. Vid intervjuerna framkommer det ett önskemål om en tydligare styrning och utbildning i skolans styrdokument. Inspektörerna vill påpeka att rektor ansvarar för att personalen får den kompetensutveckling som behövs för att de professionellt skall kunna utföra sina uppgifter och en av de viktigaste uppgifter som rektor har är att, utifrån läroplanernas krav, vara en pedagogisk ledare.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning

Författningarna anger vilka ämnen eleverna skall ha tillgång till. På Stålvallaskolan har eleverna tillgång till all de ämnen som de skall ha enligt timplanen för skolan. Inspektörerna bedömer att eleverna har förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Personal

Enligt skolförfattningarna skall lärarna ha en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva. Författningarna ställer även krav på att personalen har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för verksamheten. I princip är de flesta lärare vid skolan utbildade för den undervisning de bedriver.

Tabell 1. *Antal lärare per 100 elever läsåret 2005/06.*

	Skolan	Kommunen	Riket
Stålvallaskolan	8,7	8,5	8,0

Källa: *Skolverket*

Enligt den officiella statistiken ligger antalet lärare per hundra elever över det genomsnittliga antalet för riket.

Skolornas lärare får efter behov kompetensutveckling. Generellt är personalen nöjd med den kompetensutveckling som erbjuds. Skolorna anordnar under läsåret studiedagar. Kommunen har enligt skollagen ansvar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna. Inspektörerna bedömer att skolan har goda förutsättningar att få tillgång till utbildade lärare. Däremot bör skolan analysera om man bättre kan använda lärarnas ämneskunskaper. Skolan saknar lärare med speciallärarutbildning eller med specialpedagogisk utbildning.

Materiella resurser

Enligt skolförfattningarna skall eleverna ha tillgång till ändamålsenliga lokaler och läromedel. Inspektörerna noterar att det i många klassrum finns datorer, som inte utnyttjas i undervisningen. Enligt eleverna är det ofta krångel med skolans datorer. Det förekommer ofta både nätverks- och datorproblem. Inspektörerna bedömer att skolan bör säkerställa elevernas tillgång till fungerande IT-utrustning och ha utökad kontroll av elevernas datoranvändning på nätet. I övrigt bedömer inspektörerna att undervisningslokalerna är ändamålsenligt utformade och att tillgången till läromedel är god.

Datum	Ort
2007-06-11	Göteborg

Leif Aljered

Mats Löwing